

Ny befattning - Förskoleassistent

Introduktion

GR:s utbildningschefer tillsatte i mars 2018 ett branschråd för förskolan med sex uppdrag för att adressera kompetensförsörjningen i förskolan i regionen. Detta dokument beskriver upplägget för en ny befattning inom förskolan med andra kompetenskrav än för Barnskötare ("uppdrag 1") som diskuteras av branschrådet. Syftet med dokumentet är att det ska kunna användas för att ta fram specifika uppdrags- och ansvarsbeskrivningar för befattningen och utgöra ett underlag för vidare dialog med fackliga parter regionalt och i de kommuner som önskar införa befattningen.

Benämning/namn på den nya befattningen föreslås vara Förskoleassistent. I de fall nationella riktlinjer/beslut arbetas fram kring en liknande befattning som motsäger information i detta dokument så ska Göteborgsregionens kommuner följa nationella riktlinjer/beslut.

Bakgrund och behov

Det finns idag i huvudsak två befattningar i förskolan, barnskötare och förskollärare¹. Förskollärare är ett legitimationsyrke med tydliga kompetenskrav och tydliga ansvarsområden i styrdokumentet. I styrdokumentet är det också tydligt att barnskötare är en viktig kompetens i verksamheten. Inom barnskötargruppen är det idag en stor spridning vad avser utbildningsbakgrund och erfarenhet. I flertalet GR-kommuner saknar en stor del av de som är anställda som barnskötare en barnskötarutbildning och det råder brist på utbildade barnskötare att rekrytera. Det finns därför en efterfrågan och behov av att tydliggöra uppdraget och kompetenskraven för barnskötare, vilket förväntas bidra till att höja statusen för yrket. Det finns arbetsuppgifter i verksamheten som inte nödvändigtvis kräver barnskötarutbildning.

Genom att differentiera rollerna och införa ytterligare en befattning utöver förskollärare och barnskötare med andra kompetenskrav än barnskötare ökar möjligheterna att utveckla och förändra arbetsorganisationen och därigenom höja kvaliteten i förskolan. Syftet med en ny befattning är att stärka kompetensförsörjningen i förskolan genom att skapa fler vägar in i förskolan. Det handlar inte om att skapa en "arbetsmarknadsåtgärd" riktad mot de som idag står utanför verksamheten.

Uppdrag, ansvarsområden och organisation

Förskoleassistent arbetar på förskolan utifrån förskolans läroplan. Arbetet fokuserar på det praktiska omsorgsarbetet i förskolan. I arbetet är förskoleassistenten en del av arbetslaget och samarbetar med övriga kollegor för att nå hög måluppfyllelse.

Arbetsfördelning och arbetsuppgifter utformas på varje förskoleavdelning utifrån avdelningens behov och sammansättningen av arbetslaget.² Eftersom förskoleassistenten är en roll som är en del av arbetslaget är det möjligt att få tillsvidareanställning som förskoleassistent.

---

¹ I en del kommuner har man infört förste förskollärare samt i vissa fall även en egen kategori bestående av "annan pedagogisk personal" där bl.a. de med pedagogisk utbildning som inte är förskollärare ingår.

² Exempel på arbetsuppgifter kan vara: Förbereda, ta fram och plocka undan material, förberedelse och genomförande av måltider, arbete i barngrupp, administration och dokumentation, öppning och stängning.

Kompetens och utbildningskrav

Anställning som förskoleassistent är för de som har annan kompetens än den som krävs för att anställas som barnskötare³, förskollärare eller saknar annan pedagogisk högskoleutbildning. Minst 9-årig grundskoleutbildning eller motsvarande krävs.

Personer som anställs ska ha personliga kompetenser som lämpar sig för arbete i förskolan såsom ett gott bemötande gentemot barn och kunna skapa goda relationer med barn, vårdnadshavare, kollegor m.fl. Man behöver kunna kommunicera på svenska i tal och skrift.

För att kunna få en tillsvidareanställning som förskoleassistent krävs utbildning eller validerade kompetenser motsvarande det gemensamt framtagna kurspaketet på minst 500 poäng. De som saknar detta kan erbjudas en tidsbegränsad anställning.

Vidareutbildning

En viktig princip med förskoleassistentbefattningen är att den ska vara en ”låg tröskel” in till förskolan för personer med begränsad arbetslivserfarenhet i förskolan, men med möjligheter att utvecklas och få utökat ansvar.

De som saknar utbildning och kompetenser som förskoleassistent ska erbjudas att i ett första steg studera kurspaketet på minst 500 poäng och sedan ha möjlighet att studera vidare till barnskötare utifrån det gemensamt framtagna kurspaketet (1300 poäng) inom vuxenutbildningen där kunskaper i svenska språket är viktigt.⁴ Ambitionen är att alla som anställs som Förskoleassistent ska vidareutbildas och/eller valideras till Barnskötare.

För att underlätta att bli barnskötare så ska ett koncept med möjlighet till validering arbetas fram där validering sker för att avgöra om man har kompetenser motsvarande barnskötare.

Införandeprocess

Kommunerna kommer själva att fatta beslut om de önskar införa den nya befattningen samt att samverka dessa fackligt i respektive kommun.

Branschrådet har tagit fram underlag till kommunerna för hur en införandeprocess för förskoleassistent bör se ut. Branschrådet beskriver och förser kommunerna med underlag för hur ett införande kan se ut i kommunerna och tar fram underlag inför att befattningen ska samverkas med fackliga företrädare i kommunerna.

---

³ Det innebär att man saknar barnskötarutbildning samt att man inte validerats i att ha de kompetenser som motsvarar arbete som barnskötare.

⁴ Detaljerade villkor och finansiering diskuteras separat. Sker på deltid samtidigt som man arbetar.